

—Al discurs del plenari va dir que el plurilingüisme és una "assignatura pendent".

—Se'l creuen o no, l'estat plurilingüe? La defensa de les diverses llengües correspon en exclusiva als territoris on es parlen? No sembla preocupar gaire a les administracions centrals i als dos grups polítics que les gestionen. Sembla una cosa de Beloki i prou. Si dieu que l'estat és plurilingüe, poseu tots els mitjans perquè realment ho siga. Pel que respecta a la televisió, el trànsit de les emissions analògiques a les digitals va ser el moment —frustrat— de posar-hi remei. Ni el plurilingüisme ni la diferenciació entre nacionalitats i regions, no semblen estar gaire en voga.

—En implantar-se la TDT, el PNB encara era al govern basc. Vau mirar d'arribar a un acord amb el govern navarrès entorn de la recepció dels canals d'ETB?

—Va haver-hi intents permanents, però sempre s'hi oposaren. En arribar [Patxi] López, van dir que hi posarien solució, però tampoc no ha passat. No és un problema tècnic, sinó polític: tanquen portes, per comptes d'obrir-ne. Diuen que ETB "no respecta Navarra". Però què és defensar Navarra?

—L'actual ETB sí que "defensa" Navarra, i ambdós governs són més propers que no abans.

—Si volgueren arribar a un acord, els resultaria ben senzill. Fins i tot amb nosaltres, els hauria estat ben fàcil. És un debat retrògrad, premodern i absurd. És com si veure ETB et convertira en nacionalista, i TVE, en espanyolista... I els meus fills, que veuen MTV [Music Television], en què es convertiran? Com podem parlar el 2011 d'aquestes qüestions?

—Fins quan en parlarem?

—Fins que no arribe gent amb una mica de seny a les institucions. Quan sent els representants d'UPN, em despere! Molts navarresos consideren l'èuscar la seua llengua, i en canvi el seu govern posa totes les traves possibles perquè puguen accedir a les úniques televisions que emeten en aquest idioma. Fa l'efecte que la desaparició de l'èuscar els alliberaria d'un problema, cosa que contravé l'article 3.3 de la Constitució, per cert. La mateixa que jo no vaig votar.

"La TDT ha establert prohibicions al sentit comú"

Periodista en excedència d'ETB, Uxue Barkos, diputada de Nafarroa Bai al Congrés, no pot sintonitzar la seua televisió a Pamplona, però sí que rep Telemadrid.

Quina situació mediàtica hi ha a Navarra?

—De mitjans en èuscar, n'hi ha ben pocs, i els que hi ha són objecte de la persecució i el menyspreu del govern d'UPN. En el cas de

la televisió, hi ha petites televisions locals a la zona bascoparlant, però no n'hi ha cap de generalista. Només algunes zones de Navarra reben ETB1 o ETB2 gràcies a la potència del senyal de Guipúscoa. Però a la conca de

Pamplona, on es concentra la meitat de la població, és impossible de sintonitzar-les a través de la TDT. Paradoxalment, a ma casa puc veure Telemadrid però no ETB.

—És curiós.

—L'arribada de la TDT ha permès d'establir fronteres i prohibicions al sentit comú. En el cas d'Euskal Herria ha prevalgut l'interès partidari i pueril segons el qual, com menys èuscar, millor li va a una opció partidària.

—L'excusa són els diners.

—Sí, perquè els governs bascos del PNB mai no s'han negat a estendre el senyal d'ETB a Navarra. S'han limitat a instar el govern navarrès a assumir-ne la despesa corresponent.

—Els socialistes governen el País Basc i integren el bipartit navarrès...

—No tinc cap esperança que això aplane el camí. El president Patxi López va decidir de no batallar per aquesta qüestió i, pel que fa a Navarra, UPN ha tancat un acord amb el PP per a anar de bracet a les eleccions estatals. És una pena, però aquest debat sempre ha fugit del sentit comú, sense que importara la població bascoparlant de Navarra, cada cop més jove i urbana però sense una televisió en la seua llengua per culpa del govern d'UPN.

—Quins canvis al llibre d'estil d'ETB va comportar l'accés del PSE al govern basc?

—El PSE va plegar-se a les exigències del PP. Per exemple, van canviar el mapa del temps: abans recollia els set territoris d'Euskal Herria, i ara Navarra apareix en un altre color, el mateix que la Rioja i Cantàbria, que s'hi han afegit... I les referències a l'estat espanyol s'han substituït per Espanya.

—Penseu que la ILP arribarà a bon port?

—Espere que s'impose el sentit comú i que els partits majoritaris bandegen la centralitat a toc de queda. També espere que els grups nacionalistes continuem essent combatius. En una societat plural no té gens de sentit que els ciutadans de comunitats amb una mateixa llengua no puguem accedir a les televisions que la comparteixen. Tanmateix, recele del PP: no poden dir que no a la música, però saben que acabaran posant-hi la lletra.

“Volem intercanviar el senyal amb Portugal”

Francisco Jorquera, diputat del BNG al Congrés, veu la ILP com la manera d'establir la reciprocitat amb les cadenes portugueses, un vell objectiu de la seua formació.

Quin panorama televisiu hi ha als territoris de parla gallega?

—Tret de la vall de Xàlima, a Extremadura, TVG arriba bé als territoris galaicoparlants que són fora dels estrictes límits administratius de Galícia. Tant el Bierzo com l'occident asturià són territoris petits on arriba el senyal, més bé o més malament. El nostre objectiu a través d'aquesta ILP és d'intercanviar el senyal de la radiotelevisió gallega amb la radiotelevisió portuguesa.

—Heu presentat diverses iniciatives parlamentàries amb aquesta intenció, de fet.

—Sí. Ho hem reclamat tant a la legislatura passada com a la que ara s'acaba. És tot un luxe per a un país com Galícia, la llengua del qual fou la matriu d'una altra que avui parlen 250 milions de persones, de poder disposar d'un estat veí amb tot de productes televisius i radiofònics en portuguès. Una empresa gallega de televisió per cable sí que inclou a la seua oferta la televisió portuguesa, però només hi accedeixen els abonats, és clar. Per la TDT, en canvi, no en podem gaudir.

—La ILP podria ser la vostra solució.

—Subscriuim plenament cada paràgraf de la proposició de llei i treballarem a fons perquè reïska, però dependrà molt de la composició del pròxim Congrés dels Diputats. No s'ha oposat a la presa en consideració, però en un escenari de majoria absoluta del PP, seria complex d'aprovar-la. El PP és molt refractari a acceptar la pluralitat lingüística de l'estat espanyol. Saben que l'existència d'un idioma propi és sinònim d'una nació i d'una història pròpia, diferenciada de l'espanyola.

—Entenc que no teniu gaires expectatives dipositades en el gallec Mariano Rajoy.

—A l'etapa com a parlamentari gallec, Rajoy va fer-se famós pel fet de trencar la norma no escrita segons la qual al Parlament de Galícia tothom fa servir el gallec com a llengua vehicular. Com que aleshores la Xunta tenia la seu al Pazo de Raxoi de Santiago, circulava un acudit que deia: “Hola, soy Mariano Rajoy, y voy al Palacio de Raxoi a una junta de la Xunta.”